

Бджола та Шершень (скорочено)

Григорій Сковорода

Шершень спитав у Бджоли, чому вона така дурна. Адже, добре знаючи, що плоди її праці корисніші для людей, ніж для неї самої, та до того ж часто їй шкодять, приносячи замість нагороди смерть, Бджола не перестає робити дурниці — збирає мед.

Бджола відповіла своєму радникові, що дурень він сам. Мед до вподоби й ведмедю, та й Шершні нечесно його дістають. Бджоли, якщо б схотіли, також могли б позлодійськи добувати мед, коли б тільки їсти любили. Але для них незрівнянно більша насолода збирати мед, аніж споживати. Для цього вони народжені на світ і робитимуть так, поки не умруть. А без сього жити, навіть купаючись у меду, для них — "найлютіша смерть".

Сила [мораль]. Шершень — узагальнений образ людей, що живуть грабунком інших і створені лише для того, щоб їсти й пити. Бджола ж — мудра людина, яка трудиться в "сродному ділі", тобто за своїм покликанням. Чимало Шершнів безглуздо кажуть: навіщо, наприклад, студентові вчитися, якщо нічого за це не має. Вони не розуміють, що справа, яка припадає до душі, дає найбільше задоволення. За природними законами живуть тварини (Хорт, Кішка, бджола) та наймудріші з людей (наприклад, давньоримський державний діяч і письменник Катон).

Немає більшої радості, як "жити за натурою". Це означає не вдоволення низьких потреб і скотської похоті, а виконання свого природного призначення в житті. Саме про таку близькість до природи сказав давньогрецький філософ Епікур: "Дяка велика блаженній натурі за те, що потрібне зробила неважким, а важке непотрібним". Дотримуватись таких правил у житті — значить догодити Богу, бо "усе в ньому і він в усьому".